

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XVII. In eade[m] materia tertij huius orationis grad[us] pergit, & effectus; quos hic operatur, nec no[n] da[m]nu[m], q[uod] ab imaginatione & memoria hic prouenit p[ro]sequitur

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

non sanè mancipium, aut captivus est, qui non libenter omnia discrimini exponat, quo se in libertatem vindicet, & in patriam redeat. Et quandoquidem hoc vera ad eam via est, non est, quòd in illo tergiversemur: nam numquam, quoad hic vivemus, tam magnum thesaurum perfecte comparare nobis poterimus: suam nobis Dominus gratiam ad hoc concedat. Porro R. V. si ita ei videbitur, laceret, quidquid hic dixi, sibi hoc, velut epistolam sibi soli missam, feruet, ac mihi meam ignoscet audaciam, quæ nimis quàm magna est.

CAPIT. XVII.

IN EADEM MATERIA TERTII HVIVS ORATIONIS GRADUM PERGIT, & effectus, quos hic operatur, nec non damnata, quod ab imaginatione & memoria hic promittit, prosequitur.

Hic orationis modus iam utcumque sufficienter expositus est, nec non quid animam, quæ eum habet, facere oporteat, aut potius quid Deus in ea faciat: ipse enim est, qui hortulani partes iam subit, illam autem vult requiescere, & lætari; ita ut voluntas in gratias illas, quibus fruatur, dumtaxat consentiat, seque resignare debeat ad omnia, quæcumque vera sapientia in ipsa operari volet. Ad quod generoso haud dubiè, & constanti opus est animo. tam intensum quippè id gaudium est, ut aliquando parum, aut nihil abesse videatur, quin anima è corpore egrediatur. Sed quàm beata, & optanda mors hæc foret! Non inscite huc facere videtur illud, quod R. V. dictum est, nimirum animam se totaliter in DEI brachia resignare, & consignare debere, ut si DEVS illam in Cælos tollere velit, tollat, si ad infernum detrudere, propterea non se alligat, modò à bono suo non diuellatur, si vitam finire, hoc velit; si ad mille annos vitam extendere, pari modo contenta sit; maiestas denique illius non secus de ea, ac de re propria disponat: neque enim anima iam sua, aut sui iuris est, sed tota quanta quanta est, Domino tradita est, hinc de nulla prorsus re sollicita est. Itaque cum ad tam sublimem orationis, qualis hic est, gradum evecta erit (nam cum Deus ei hunc dat, omnia hæc, imò & multò plura facere potest: hi quippè eius sunt effectus) intelligit hoc se sine vlla intellectu defatigatione facere; nisi quòd hic, meo iudicio, velut consternatus hæreat, apud se considerans, quàm benè Dominus hortulani partes expleat; dum non vult, ut hic laborem vllum subeat, sed dumtaxat florum, iam redolere incipientium odore sese oblectet. Cum enim ipsemet hortulanus, etiam aqua ipsius creator sit, ea, cum iam

Voluntas se resignare debet ad omnia quæ Deus volet. Gaudium animæ quantum sit.

Effectus terrigradus orationis.

S. heresia

Opera

N. VII. 156

semel affluere incipit, quantumlibet parum affluxus hic duret, sicut
 prorsus mensura datur, adeo ut, quod paupercula anima magnis labo-
 ribus, & sudoribus, viginti annorum spatio, quo intellectum torit, co-
 quire, & comparare non potuit, cœlestis hic hortulanus in momento
 perficiat, ac fructum ita crescere, & maturescere faciat, ut de horto suo
 commodè anima sustentare possit, Domino scilicet, ita volente. Attamen
 facultatem ei non dat, ad fructum alijs elargiendum, quoadusque in-
 met, ita corroborata sit, eò quod inde comedat, ut non satis ei sit illam
 gustasse, & de profectu, prouentuque nihil sollicita, nec compensans,
 qui fructum sibi dabit, alios velut dispendio, ac sumptu suo sustentet, ut
 nutriat, ipsamet interea fortasse emoriatur fame. Satis superque hoc de-
 claratum erit pro illis, qui ex ingenio melius id applicare poterunt, quam
 id ego dicere, ut quæ etiam in hoc defatigor. Denique virtutes nunc
 tiores, & validiores sunt, quam in priore illa oratione quietis, quod ip-
 sammet animam latere non potest, cum se iam longè aliam esse videat.
 unde nam res magnas operari incipiat miretur; idque per odorem, quem
 flores, quos Dominus iam sese expandere vult, ex se emittunt: ut quidem
 intelligat se virtutes habere, clarè tamen videat, se eas nec posse, nec etiam
 per multos annos potuisse sibi acquirere; cœlestem tamen hortulanum
 has sibi pauxillo hoc tempore, contulisse. Maior hic, & profundior in-
 nima humilitas manet, quam in gradu superiori: clarius namque perspi-
 cit, se ad hoc nec parum, nec multum de suo contulisse, sed solum contem-
 sum præstitisse, ut suas in ipsam Dominus gratias infunderet, & ipsa
 per voluntatem amplecteretur. Porro hic orationis modus apertissima,
 & notissima quedam anima totius cum Deo vnio mihi videretur esse, nisi
 quod Maiestas eius potentius illius facultatem facere velle videatur, ut
 intelligant simul, & fruantur magnis illis rebus, quas illi cooperatur. Inre-
 dum imò & sæpè contingit, ut, cum voluntas iam vnita est (quò R. Van-
 telligat, & norit, hoc fieri posse, & simul perspectum habeat, quando illi
 sibi fiet; me saltem id penè stultam reddidit, & propterea hoc loco id me-
 neo) intelligat, & cognoscat homo, voluntatem suam vincitā tenentem, &
 in fruitione esse: cognoscat, inquam, voluntatem solam in magna quiete
 esse. Intellectum vero, & memoriam ab alia parte ita interim libera esse,
 ut & negotia externa tractare, & operibus Charitatis intendere possint.
 Et licet hoc vnū quid esse videatur cum oratione quietis, de qua iam
 egi, ex parte tamen diuersum est: nam in illa anima ita se habet, & consti-
 tuta est, ut se ne vel minimum commouere, aut distrahere vellet, interim
 dum sancto illo Mariæ otio perfruitur. Sed in hac oratione etiam Mariæ
 manus, & officium locum habere potest. Adeo ut anima simul, ut ita di-
 cam, & actiuam, & contemplatiuam vitam exerciat, operibusque
 Charit-

*Virtutes in
 hoc gradu
 magis sunt
 fortes quàm
 in supra-
 rioribus.*

*Hæc oratio
 est quædam
 anima vnio.*

*Cum vo-
 luntas ita
 vnita est
 memoriæ,
 & intelle-
 ctui exte-
 riora tra-
 ctare pos-
 sunt.*

Charitatis, & negotijs statui suo conuenientibus, nec non lectioni possit intendere: ita tamen, vt qui tales sunt, absolui sui ipsarum Domini non sint, & potissimam animæ suæ partem alio in loco esse intelligant. Perinde ac si hic cum aliquo loqueremur, illic verò nos alius quispiam alloqueretur, quia nec huic, nec illi perfectè nos totos dare possemus. Est hoc huiusmodi, vt apertè, & ad oculum sentiat, magnamque secum satisfactionem, & gaudium affert, & simul animam præparat, vt, cum aliqua sollicitudine, & à negotiorum tractatione vacandi haberi occasio potest, ad tranquillissimam quandam quietem ipsa paulatim perueniat. Non aliter quam dum quis in se ipso contentus & satur est, ita vt cibo opus non habeat, sed stomachum contentum esse sentiat, vt quidem de quocumque cibo obuios edere nolit, ita tamen satur, & plenus non sit, vt, si bonum & sapidum aliquem cibum antè se videret, eum non æuidè, & magno cum appetitu comederet. Pari modo nullum mundi gaudium tunc homini placet, aut arridet, quòd intrà semetipsum habeat, qui se satior, & repleat. Interim tamen maiora à Deo gaudia, intensioraque eius voluntatem adimplendi, maioremque ex eiusdem conuersatione voluptatem sentiendi desideria habere vult.

Est aliud vnionis genus, quæ nondum quidem perfecta, & plena est vnio, maior tamen eà quam iam descripsi, non tam magna tamen, atque est ea, quam tertia hæc aqua postulat (non parùm R. V. gaudebit, si quando Dominus omnes eas tibi dabit; & si nondum eas habeas, gratiam saltem tibi erit, hoc descriptum habere, & intelligere quid sit. Tam enim gratia est, quòd Deus gratiam det, quam est intelligere, quòd gratia sit; vt etiam est scire, dicere, & exponere quomodo hoc sit. Et quamuis, ne anima turbata, & meticulosa ircedat, vtque animosius per viam Domini pergat, omnia, quæ mundi sunt, sub pedibus conculcanda, sola primâ gratiâ opus esse videatur, nihilominus perutile est id intelligere, nec non singularis quædam Dei gratia, pro quâ Domino gratias ingentes agat oportet, qui ipsam accepit, cui verò ea data non est, gratias nihilominus ei agere debet, quòd saltem alicui viuientium ipsam contulerit, quò is deinde nobis per hanc proficit.) Ergo hic vnionis modus, quem dicere volo, sæpè iam contingit (ac in particulari mihi, quia hæc mihi gratiam sæpissimè Deus dat) vt voluntatem, imò & intellectum, vt mihi quidem videtur, Deus opt. max. velut comprehendat, & constringat, etenim hic non discurret, sed dumtaxat Deo suo fruendo occupatur; non secus atque aliquis, cui tam multa videnda occurrunt, vt, quo oculos conuertat, nesciat, & vnus visum propter aliud amittat, ac tandem nullum prorsus rerum visarum signum dare possit. Memoria verò libera manet, (vti & imaginatio, vt quidè veri simile est,) quæ, quia se solam esse

Quid anima in hac orationis gradu querat.

Novus vnionis modus, in quo voluntas est intellectum. Huiusmodi Deus constringit.

S. Matris Teresæ Opera.

○

videt,

S.
Heresia

Opera

N. VII

186

*Memoria
quasi car
tamen
moueat*

videt, haud dictu facile est, quale certamen & pugnam cieat & quomodo omnia perturbare, & inquietare gestiat. Quod ad me, diutius haere nequeo, & iam dudum ipsam sum execrata, saepeque Dominam rogavi, vt, si ita me perturbare, & impedimento esse debeat, tali in occurrantia, & occasione eam mihi penitus auferret. Vnde nonnumquam ei dico. Quando nam ò Deus meus, anima mea tota ad te laudandum iuncta, & vnita erit, non vero per partes, velut membratim discerpta, vt se ipsa mouere nequeat? Hic video, quantum nobis peccatum mali attulerit, cum ipsum ita nos subegerit, & seruos reddiderit, vt quod vellemus facere, nequeamus, semper inquam Deo nostro occupari. Dixi hoc subinde mihi euenire (quin etiam hodie id euenit, vnde tam bene illius iam recordor) quod scilicet anima mea quodammodo se annihilat, & destruat, quo se coniungam, & totam videat ibi, vbi potissima, & maxima eius pars est, sed hoc ei impossibile esse quod memoria, & imaginatio tale bellum moueant, vt præualere prorsus nequeat: sed, quia reliquæ eius potentia eas destruunt, hinc nihil efficere, ac ne quidem vllum eis malum inferre possunt, vtpote impotentes, esto nimis quam multum faciunt mali, dum animæ quietem interrumpunt. Dixi ne malum quidem inferre eas posse, quod vires sufficientes ad hoc non habeant, nec in vno esse, & statu permaneant: nam quod intellectus nihil penitus memoriam iuuet, in re quam ipsa ei representat, hinc non quiescit, nec vna in re sistit, sed ab vna ad aliam transcurrit, & adinstar papilionum illorum, vespertinorum importunorum, & inquietorum, huc, illucque volitans, se transfert. Hæc porro mihi similitudo maxime propria huius rei declarandæ esse videtur, nam esto nullum papiliones hominibus damnum inferre possint, valde tamen importuni, & molesti sunt in rebus. Cui malo nescio quod adhiberi remedium posset; etenim hæc me nullum me Dominus edocuit; namquam libentissimè hoc ego pro me vterer, quod hæc me res vt dixi sæpius inquietet, ac cruciet, vnde hinc & nostram miseriam, & simul Dei potentiam quam manifestissimè colligere possumus, cum vna facultas, quæ libera est, tantum nobis malum & inquietudinis, alia verò duæ, quæ Maiestate illius occupatæ sunt, tantum quietis, & tranquillitatis afferant. Vltimum, quod tandem, postquam multos me annos diuersimodè torissem, inueni, remedium est id, quod iam supra, cum de oratione quietis agerem, proposui; scilicet non pluri memoriam faciendam, quam fructum aliquem, sed eam in sua fatuitate relinquendam, quod solus Deus eam ipsi auferre possit. Denique cum hic seu serua, & ancilla maneat, cum nos cum potentia tolerare oportet, sicut Iacob Liam pertulit, quod nobis quam magnam nobis Dominus gratiam det, quod Rachelis frui amplexibus

*Quale de
dum me-
moriam &
imaginatio
moueat.*

plexibus possim. Dixi quod ancilla maneat; quia alias potētias, omni deum adhibita diligentia, & conatu, ad se pertrahere nequit, imo illa, etiam sine vilo prorsus labore, & difficultate, hanc sepe ad se venire faciunt. Et subinde ita Deus facilis, & benignus est, vt compassione quadam moueatur, ex eo quod ipsam præ desiderio, vt cum aliis potentijs sit, ita perditam, & turbam videat: & permittit Maiestas illius, vt ab igne diuine illius candelæ aduratur, vbi alia duæ iam in cineres conuersæ naturale suum esse penè amiserit, ac tantis bonis supernaturaliter fruuntur in omnibus hisce modis, quos de vltima hac fontana aqua exposui, tanta sita est gloria, & animæ quies, vt etiam corpus recreationis, & gaudij illius quam apertissime participet (& hoc percipitur quam manifestissime) & virtutes tale, quale dixi, incrementum capiant. Videtur autem Dominus hocce varios animæ status tam apertè, meo iudicio declarare voluisse, atque hic in terra exponi ab aliquo possunt. Poterit autem R. V. si visum fuerit, hæc cum viro aliquo spirituali, qui huc peruenit, conferre, qui, si hæc bona esse dixerit, credas à Deo hæc dicta esse, Maiestatique eius eadem accepta refer, nec non propterea quam maximas ei gratias agito: nam, sicut dixi, veniet tempus, quo non parum gaudebis, quod, hoc quid sit intelligas. Interim verò, dum tibi hæc intelligendi gratiam Deus non dabit (etsi fruendi tibi gratiam dat) poteris per hæc, adiuuante & ingenio, & doctrina intelligere, quomodo illam primam à Deo acceperis. Sit ipse per omnia sæculorum sæcula benedictus. Amen.

CAPVT XVIII.

IN QVO DE QVARTO ORATIONIS GENERE AGIT; ET excellenti quodam modo declarare incipit, quanta in dignitate Deus animam, qua hunc ad statum peruenit, constituat. Seruit hoc porro caput ad multum animandos eos, qui in ratione additi sunt, vt ad tam sublimem statum peruenire omnimodis conitauerint, cum hic in terra is haberi possit; non quidem quod eum mereamur, sed ex sola Dei bonitate. Legendum autem hoc magna cum attentione & aduertentia.

Respice mihi Dominus verba, vt de quarta aqua aliquid dicere valeam; ad hoc autem eius gratia, & auxilium imprimis necessarium est magis etiam, quam ad gradum & aquam superiorem: nam in priore illa adhuc sentit anima, nondum plane se mortuam esse (Sic enim loqui possumus, cum mundo mortua sit) sed, vti dixi, adhuc intelligit se in mundo esse, suamque solitudinem sentit, & exteriorum ad-

Quarta
et vlti-
ma ora-
tionis gra-
tia.

S.
heresia

Opera
N. VII
186